

РІК 1928.

БІБЛІОТЕКА
ГР. КАТ. КАПІТУЛИ
В ЦЕРКОВІ
Серпень.

Ч. VIII.

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

**Енцикліка Святійшого Отця Пія XI. про обов'язок
спільного надолуження Найсв. Серцю Ісуса.**

До Всечесних Братів Патріархів, Примасів, Архієпископів, Єпископів й інших Архипастирів, що живуть у згоді й лучности з Апостольським Престолом.

ПІЙ ПАПА ХІ.

**Всечесні Браття! Поздоровлення Вам
й Апостольське благословення!**

Наймилосерднійший наш Спаситель, як тільки довершив спасення людського роду на хреснім дереві, заки ще взійшов до Отця із цього світа бажаючи потішити заляканих Своїх Апостолів й учеників, сказав: „І се я з вами по всі дні, до кінця віків“ (Мат. 28, 20). Ці незвичайно милі слова є повні успішної надії і цілковитого спокоєння, вони самі приходять нам на гадку — Всечесні Браття — кілька разів глянемо відси немов з висше піднесеної точки горизонту на всю людську суспільність, яка стогне під страшним ярмом зла й нужди, та на саму Церков, о яку бють безнастанні напади й засідки. Бо ця Божа обітниця як з початку двигнула зневірених на духу Апостолів а відтак підбадьорених заохотила й загрила, щоб по цілому світу сіяли зерно євангельської науки, так і пізнійше провадила Церков

до побіди над ворогами пекла. І справді Господь Наш Ісус Христос ніколи не опустив своєї Церкви, лише спішив з тим успішнішою поміччу й обороною, чим більші небезпеки й нещастя Церкві грозили, подаючи їй відповідно до часу й обставин засоби оборони руководячись цєю Божою Премудрістю, котра »твердо сягає від кінця до кінця й усім ласкаво рядить« (Прем. 8, 1). Але навіть в останньому часі »не оскуділа рука Господня« (Ісаія 59, 1.) особливо коли вдерлася хибна наука, наслідком чого заходила обава, щоби людям відчуженим від любови Бога й ириставання з Ним, не висохли — такби сказати — джерела християнського життя. Бажалиб Ми — Всечесні Браття — дещо поговорити з вами про се, на що жалувався Найсолодший Ісус, коли зволив явититися Марії Маргариті Алякок, як рівнож про се, чого — як сказав — надієсь і бажає від людей для їх власного добра, про що одні може не знають а інші може не дбають а саме про обовязок — так сказатиб — гідного задоситьучинення, який на нас тяжить у відношенню до Найсвятійшого Серця Ісуса, в тій цілі, щоби кождий з Вас обучив докладно своє стадо про все, що Вам скажемо й заохотив його до сповнення сего.

Споміж многих доказів безмежної доброти Нашого Спасителя найбільше блестить один а саме що в міру занепаду любови серед вірних християн винесено саму любов Бога на висоту особливого культу а багатство цієї доброти отворено широко завдяки тій формі культу, котрий жертвуємо Найсвятійшому Серцю Ісуса »в котрім укриті всі скарби мудрости і знання« (Колос. 2, 3.). Бо колись Господь Бог зволив на знак завіта приязни розяснити людському родови, коли той виходив із корабля Ноя, »дугу ясніючу над хмарами« (Бит. 2, 14) так і в найбільш бурхливих хвилях останніх часів, коли лютувала найгірша з усіх єресей, янзевізм, яка поборює любов Бога й побожність а самого Бога зображує не як достойного любови Отця але як строгого й невмолимого Суддю — Найласкавіший Ісус вказав народам на Своє Найсвятійше Серце як на знак мира й любови, що має принести певну побіду в борбі. Тимто Наш Попередник в уряді, Лев XIII. в Енцикліці »*Annum Sacrum*« подивляючи ці великі добродійства, плівучі з культу Найсвятійшого Серця Ісуса, не завагався сказати: »Коли Церков у перших роках свого повстання

стогнала під ярмом цезаризму, хрест, що показався молодому цісареві в облаках, був заповітом а zarazом причиною повної перемоги, яка скоро послідувала.

І оце сьогодні ясніє перед нашими очима інший як найбільше обіцяючий і найсвятіший знак а саме Найсвятіше Серце Ісуса, що видніє під знаком хреста й мерехтить пречудною ясністю серед полоніні. В Ньому належить покладати всяку надію, в Ньому треба глядати й від Него очекувати спасення людей“.

І зовсім справедливо — Всечесні Браття! Бо чи в тім якнайкраще пророкуючим знаку й у тій з него впливаючій формі почитання не заключається суть цілої релігії та правило життя на стільки досконаліше, що скоріше провадить душі до глибшого пізнання Христа Господа й о скільки успішніше склонює їх до тим більше щирої любови Його та наслідування? Нічо отже дивного, що Наші попередники не вгавали в обороні цієї найдосконалішої форми набоженства перед актами клеветників, як найживіше його виславляючи та як найгорячіше розповсюджуючи а це в мірі, в якій вимагали цього час та обставини. Завдяки Божій волі та Його допомозі з дня на день чим раз більше зростало серед вірних бажання почитання Найсвятішого Серця Ісуса. Відси повстали стоваришення для ширення культу Божественного Серця, відси також походить звичай, приймати св. Причастє по бажанню Ісуса Христа в першу п'ятницю кожного місяця, який і нині удержується.

Споміж усіх інших практик, які спеціально торкаються почитання Найсв. Серця вибивається і мусить бути піднесена набожна практика, силою котрої жертвуємо Божественному Серцю Ісуса нас самих й усе що наше а що ми завдяки доброті предвічної Волі одержали. Коли Спаситель Наш руководячися не так власним правом як радше безмежною любов'ю до нас, повчив найневиннішу Своїого Серця ученицю Маргариту Марію, як дуже бажає, щоб люди в той спосіб віддавали Йому почесь, вона перша споміж усіх враз і своїм духовним вітцем Клявдієм де ля Кольомбер сповнила цей обов'язок; з бігом часу пішли за її приміром одиниці, відтак цілі родони й стоваришення а накінець навіть уряди, громади й держави. Коли однак минуло століття а також у наших часах інтриги безбож-

ників довели до того, що не признано пановання Христа Господа й отверто виповіжено війну Церкві ухвалюючи закони й розпорядки які йдуть всупереч Божому й природному заповіді, посуваючися до того, що скликувано зібрання, на яких лунали оклики: »Не хочемо, щоби Той царював над нами« (Лук. 19, 14), тоді з цього посвячення відозвався голос, немов один від усіх і як найрішучіше за-протестував від імени віруючих у Найсвятійше Серце, щоби вибороти Його хвалу й укріпити Його закони: »Христос мусить царювати (І. Кор. 15, 25). Да прийде Царство Твоє«. І так щасливо склалося, що на початку цього століття Наш попередник бл. п. Лев XIII, на превелику радість усього світа жертвував томуж Найсвятійшому Серцю весь людський рід, подібно як це робив Христос, в котрім усе може відродитися (Еф. 1, 10) і котрий є Паном людського роду.

Після того справлі щасливого й радісного початку, як це Ми виказали в Нашій Енцикліці „*Quas primas*“, схиляючись до численних, бажань і просьб дуже многих єпископів та вірних, Ми самі з Божою ласкою доповнили й завершили це діло, коли під кінець Святого Року встановили празник »Христа Царя усіх«, який має бути торжественно святкований у цілім християнським світі. Цим актом Ми не лише поставили в світлі ціле Царство Христа Царя, що обнімає все, державу, родину, одиницю але zarazом дали передсмак того невисказано радісного дня, в котрім увесь світ з власної волі радо віддасться під найсолодше панованне Царя Христа. Рівночасно запорядили Ми, щоби кожного року з нагоди того празника відновлювано це пожертвованне в тій цілі, щоби з тим більшою певністю й особильністю мож було збирати плоди цієї пожертви й щоби злучити всі народи християнською любов'ю й узлами мира в серці Царя царів над царями, і Пана над панами.

До тих усіх обявів почитання особливож до цієї по-святи немов припечатані так обильним в плоди празником Царя Христа, належить додати иншу почесь, про котру — Всечесні Браття — бажаю з Вами дещо ширше тут поговорити а саме обов'язок гідного (достойного) задосить-учинення — як кажемо, — зглядно направи, як кажуть другі, у відношенню до Найсвятійшого [Серця Ісуса. Бо о скільки першою й основною ціллю пожертвовання себе

є, щоби сотворінне любовю відплачувало Творцеви за Його любов, о стільки само собою виходить далше, що мусять бути стерті всі образи цій відвічній любові заподіяні, о скільки нарушено Єї через забутте або Її знехтовано — оце, що загально називаємо обов'язком задоситьучинення.

Коли точно тісамі згляди склонюють нас до сповнення одного й другого обов'язку то однак до обов'язку задоситьучинення й експіації приневолює нас сильніший взгляд на справедливість і любов, щоби відпокутувати образу заподіяну нашими провинами й через покуту привернути нарушений порядок, а саме згляд на любов, щоби співчути з Христом терплячим і »беззаконними раненим« та щоби Йому оказати трохи потішення в міру нашої невмілості. Але, тому що ми всі грішні, обтяжені численними провинами, маємо почитати нашого Бога не тільки тим, що вихвалюємо Його Найвисший Маєстат (Велич) способом приказаним або тим, що в молитві признаємо Його найвисше панованне або врешті тим, що виславляємо Його безмежну щедрість шляхом висказування нашої вдяки; але мусимо надто задоситьвчинити Богу местникови за »наші многі гріхи, провини й занедбання«. Отже до пожертви, якою Богу себе віддаємо й через котру стаємо посвячені Богу, тою святістю і постійністю, котра, як учить Ангельський Доктор (LI, 11, q. 81 а 8 с.), знаходиться в жертві, належить долучити ще експіацію, котра цілковито змазує гріхи, щоби справді Свята, Найвисша Справедливість невідкинула нас негідних і безстидних і не погордила нашою жертвою без пригляданняся їй але вдячно її прийняла.

Цей обов'язок експіації дотичить цілого роду людського, тому що, як християнська віра учить, після пожалування гіднього упадку Адама, людський рід є діткнений дідичною плямою, підчинений пристрастям і нужденно обездолений, був присуджений на вічну загибель. Декотрі зарозумілі мудрці нашого віку ідучи в слід за давним блудом Пелягія перечать тому виславляють якусь вроджену людській природі чесноту, котра о власній силі підноситься на висоту. Апостол відкидає цю ложну науку людської зарозумілості й учить, що »ми є з природи синами гніву« (Еф. 2, 3). І справді вже з самого початку люди немовби признали обов'язок цьої спільної перепросьби і складаючи Богу навіть прилюдний поклін, ведені якимсь вродженим зми-

слов, почали цю перепоросьбу впроваджувати в діло. Але ніяка сотворена сила не вистарчилаби на відпокутування людських злочинів, колиб Син Божий не був прийняв людської природи, щоби їх стерти. Сам Спаситель Наш предсказав це святими устами Псальмопівця: »Не бажав Ти жертви ані цілопалення за гріхи: тоді сказав я: Ось приходжу« (Євр. 10, 5—7). І справді »наші то недуги сам зносив і наші болізни він переносив; проколено бік Його за беззаконня наші« (Іс. 54, 3—5). і »сам на тілі власнім гріхи наші носив на дереві« (І. Петр. 2, 24), знівечивши присуд, який був проти нас виданий і нам противний та скасував його, коли його сам завісив на Хресті« (Кол. 2, 14), щоби ми умерши для гріхів, жили для справедливості« (І. Петр. 2, 24).

Хоч обильне Христове відкуплення щиро »простило нам усі гріхи« (сф. Колос. 2, 14) то однак завдяки дивному запорядженню Божої Премудрости, котре дає нам спрмогу для Тіла Христового, Церкви (Пор. Колос. 2, 13), нашим тілом зділати те, чого ще недоставало до терпіння Христа, можемо а навіть мусимо до слави і задоситьучинення, котре Христос від імени грішників приніс Богу, долучити також наше прославлювання і наше задоситьучинення. Однак завсе треба нам памятати на те, що ціла сила примирення впливає з кровавої жертви Христа, яка безнастанно відновлюється на наших преєтолах способом безкровним, тому що „це є одна й та сама жертва крові, бо руками священиків жертвується той сам, що колись жертвував себе на хресті, а одинока ріжниця лежить у способі жертвування“ (Соб. Трид. сес. 22, кан. 2). Тому з цею найдостойнішою Евхаристійною жертвою має бути сполучене жертвоування себе з боку священиків і иньших вірних, щоби й вони самі себе жертвували як »жертви живі, святі, Богу милі« (Рим. 12, 1). Тому то св. Кипріяні не вагається твердити, що »жертва Господня не сповнюється властивим посвяченням, як що наше відданне себе й наша жертва не відповідає Його терпінню« (Ер. 63, п. 581). Томуто впоминає нас Апостол, щоби ми умертвленнє Христа завсе носили в нашім тілі (ІІ. Кор. 4, 10), щоби ми з Христом зійшли у гріб сполучуючись дійсно з Його смертю (Пор. Рим. 6, 4—5), щоби ми не тільки наше тіло розпяли з його пристрастями і похотями (Пор. Гал. 5,

24), втікаючи перед зіпсуттем, що його на світі ширять похоти (II. Петр. 1, 4) але, щоби »і життя Ісуса являлося в нашім тілі« (II. Кор. 4. 10) та, щоби ми учасвуючи в Його вічнім священстві, »складали дари і жертви за наші гріхи« (Євр. 5, 1). Тому що до участи в цій тайні священства й у тім уряді жертви й задоситьучинення допускаються не лише ті, за посередництвом котрих Наш Первосвященик Архієрей Ісус Христос Імени Божому по всій землі, від Сходу до Заходу (Малах. 1, 11), приносить жертву чисту, але також і весь християнський народ, що його Князь Апостолів справедливо називає »родом вибраним, царським священством« (I. Петр. 2, 9), повинен так за себе як і за весь людський рід (приносити) складати жертву за гріхи (II. Кор. Євр. 5, 1), не инакше як кождий священник і первосвященик покликаний споміж людей, поставлений є для людей в тім, що належить до Бога (Євр. 5, 1).

Чим більше наша жертва й наша посвята стають подібними до Господньої жертви то є чим досконаліше складаємо жертву з нашої любови власної і з наших пристрастей та розпинаємо тіло цею тайною хреста, про котру каже Апостол, тим обильніші спливуть на нас і на других плоди поєднання і задоситьучинення. Бо всі вірні єднаються з Христом у чудесній сполуці подібній до тої, яка заходить між головою а прочими членами тіла. Через цю тайну сполучення Святих, що єї визнає католицька віра, лучаться не лише одиниці й народи зі собою взаємно але також з тим, »котрий є Головою, з Христом, через котрого злучене й споене ціле тіло по мірі кожного члена одержує приріст тіла для збудовання самого себе в любові« (Еф. 4, 15—16). О це якраз просив Отця Сам Посередник між Богом і людьми Ісус Христос в обличчю смерті: »Я в них а Ти в мені щоби були злучені в одно« (Йоа. 17, 23).

Як отже через посвяту виходить на зверх і скріплюється злука з Христом так і примиренне простує дорогу до цієї злуки через стерте провин і через участь в терпіннях Христа, удосконалює єї та доповнює жертвою, що єї приноситься за братів. І це якраз було в намірі милосердя Ісуса, коли зволив показати нам Своє Серце, угінчане знаками терпіння й опромінене полумінню любови в тій саме цілі, щоби ми пізнаючи безмежну гидоту гріха й по-

дивляючи безграничну любов Спасителя, тим більше зненавиділи гріх і тим горячішою любовю Йому відплатили.

І справді дух експіації згідно надолуження грає головну роль в почеси Найсвятійшого Серця Ісуса і ніщо так не відповідає походженню, суті, успішності й практикам, питомим цій формі набоженства як се потверджує історія і звичаї а не менше свята літургія та акти Найвисших Архипастирів. Бо коли Христос явився Маргариті Марії й об'явив їй свою безмежну любов, рівночасно з болем слідуючими словами, котрі хай на віки полишаться в душах вірних і ніколи не підуть в забуттє, скаржився по причині так многих і великих наруг, завданих Йому від невдячних людей: »Глянь! ось серце, сказав — яке так дуже полюбило людей і так обильно обсидало їх усякими дарами а котре в заплату за свою безмежну любов діждалося не так вдяки як забуття та наруг і то часто з боку тих, котрі силою свого уряду є обов'язані до особливої любови«. Щоби стерти ці провини вказав нам поміж многих иньших орудників на один, особливо Йому милий а саме, щоби люди в намірі надолуження приходили до престола, приймали т. зв. „Причастє надолуження“; щоби протягом цілої години вісправлювано благальні молитви і молитви надолуження, що з всім слушно названо »Святою Годиною«. Ці набоженства Церков не лише похвалила але злучила з ними щедрі відпусти.

Але якже того рода набожні вправи надолуження можуть потішити Христа, який щасливо царює в Небі? На це відповідаємо — „дай мені люблячого а він зрозуміє, що говорю“ — наводячи слово св. Августина (*in Ioannis Evangelium tract. XXIV. 4*), які тут даються найкраще приміняти. Бо хто Бога правдиво любить, той споглядаючи в минуле бачить і відчуває, як Христос терпить за чоловіка, зносить біль і найтяжчі муки, „задня нас людей і задля нашого спасення“ мало що не є знівечений ізза смутку, боязни й пониження і врешті »стертий за наші злочини« (Іс. 53, 5), спасає нас своїм терпінням. А всі ці розважання набожних душ винні спиратися на тим глибшій правді, тому що гріхи й беззаконя сповнені людьми кожного часу, були причиною, що Син Божий зістав виданий на смерть і тому що вони також і тепер самі собою сталиби причиною смерти Христа, получені з таким самим болем і

такою самою мукою, бо кождий з тих гріхів немов відновлює муку Господню: »На ново розпинають Сина Божого і зневажають Його« (Євр. 6, 6). Як що по причині наших гріхів, хоч вони належали до будуччини однак були рівнож передбачені душа Христа була сумна аж до смерти, то без сумніву не меншої дізнав Він потіхи передбачуючи вже тоді наше надолуження, як тоді, коли „явився Йому ангел з неба“ (Лук. 22, 43), щоби потішити Його Серце, змучене відразу й боязню. Задля того можемо і обов'язні це Найсвятійше Серце, котре невдячні люди безнастанно ранять гріхами, також тепер потішити тим чудовим і правдивим способом, тим більше що — як у св. літургії читаємо — устами Псаломника сам Христос скаржигься, що Його приятелі опускають Його: »Серце моє повне наруги й нужди; чекав я щоби хто співчув і не було нікого, щоби хто потішив й не знайшов нікого« (Пс. 68, 21).

Надто страсти надолуження Христа відновлюються подекуди далі тривають в Його містичнім тілі, яким є Церков. Бо, по словам св. Августина (In. Ps. 86), »Христос перетерпів те, що мусів перетерпіти; міра Його терпіння є повна. Сповнилися терпіння але в Голові; остали ще терпіння Ісуса в тілі«. Томуто сам Господь Ісус звертаючись до Савла »дишучого заодно ненавистю й жадобою крови Його учеників« (Діян. 9, 1), сказав: »Я Ісус, котрого ти переслідуєш« (Діян. 9, 5), вказуючи ясно, що переслідування звернені проти Церкви звертаються проти самого Божественного Голови Церкви й зневажають Його. Слушно отже й по заслугі бажає Христос, вічно в своїм містичнім тілі терпячий щоби ми були товаришами Його надолуження і того домагається сама наша з Ним спільність, бо, коли ми є »тілом Христа і костію Його кости« (І. Кор. 12, 27), усі члени мусять терпіти те, що терпить голова (Пор. Пс. 2, 2).

Як велика однак є необхідність того рода надолуження чи експіації особливо в наших часах, це не є тайне нікому, хто оком і душею — як це ми на початку сказали, перегляне той світ »погружений в безаконствах (І. Кор. 12, 27). Бо з усіх сторін доходять до нас зойки й голоси народів, яких князі та провідники повстають і лучаться Господа й проти Його Церкви (Пс. 2, 2). Бачимо, як у

тих краях подопгано всякі божі й людські закони, як бурять і нищать Божі дома, як викидають з монастирів монахів і Богу в службу віддані дівиці, зневажають їх і в суворий спосіб гноблять голодом та тюрмою, як ряди хлопців і дівчат відривають від стада Церкви їх Матери, приневолюють їх до відречення від Христа, до хули й до найстрашнішого розпечення в злочинах, як весь християнський народ виставлений на ворожі проби й розсіяний живе під вічною грозою виречення віри або страшної смерті. Все те є справді так болюче, що того рода події (випадки) здається вже тепер заповідають ці »початки болів«, що їх принесе »чоловік гріха, котрий виноситься понал усе те, що називають Богом або святинею« (II. Сол. 2, 4). Та сумнійше — Всечесні Браття — те, що навіть серед вірних, що очищені кровю Безвинного Агня на св. хрещенню й обильно вивінувані ласкою, є тільки людей усякого стану, які зраджуючи нечуване незнання божих справ, заражені блудною наукою дали себе втягнути в нетрі гріха й далеко від дому Отця ведуть життя, якого не опромінює світло правдивої віри, не осолоджує надія грядучого щастя, не ситить ані не ogrіває огонь любови, так що видається немов вони справді остають у темряві й тіни смертній. Надто зростає серед вірних чим раз більше рівнодушність для церковної карности й давних установ, на яких спирається усе християнське життя, яке рішає в життю родини й хоронить святість подружжя; зівсім занедбане або скривлене з жіночістю є виховання молоді; в життю та в уборі (олязі) особливо жіночим призабулося у пожадування гідний спосіб на християнську стидливість; чим раз більше виступає жадоба дочасних дібр, неуміреність в гляданню власної користи, безоглядне гонення за оплесками серед простолюду, понижування законної влади а вкінці нехтовання Божого слова, через що підкопується сама віра або наражується її на найбільшу небезпеку.

Немов вершком усіх тих беззаконств є трусливість й оспалість тих, котрі по приміру заспаних і скриваючихся учеників захитані у вірі нужденно опускають Христа тоді, коли Його обнімає ляк й оточують помічники сатани як також злоба тих, котрі на зразок зрадника Юди без застанови й по святотатськи приступають до Господньої Трапези або переходять у табор ворогів. Томуто мивовільно

насувається думка, що вже надійшов той час, про котрий Господь Наш сказав наперед. »Та ізза намноженого беззаконня прохолоне любов многих« (Мат. 24, 12).

Коли вірні все те розважать набожно, тоді певно оживлені любовю до терплячого Христа, з тим більшим запалом візьмуться до відпокутування своїх власних і чужих провин, до привернення пошести для Христа й до праці над вічним спасенням душ. І дійсно слова Апостола »де умножився гріх, там ласка перемогла« (Рим. 5, 20), годиться в певній мірі примінити також до наших часів. Бо, в міру як зростає людська злоба, зростає рівночасно чудесним способом при допомозі Святого Духа число вірних мужчин і жінок, котрі з тим більшою ревністю стараються задоситьучинити Божественному Серцю за стільки завданих Йому кривд і не вагаються самих себе посвятити в жертву для Христа. Кожний, хто щиро в душі розважить і глибоко в серці своїм запише все те, що Ми до тепер сказали, той буде мусів не тільки зжахнутися перед усяким гріхом як найбільшим злом та вистерігатися його але також буде мусів вповні віддати себе Божій волі й стреміти до надолуження порушених пошести Божої Величі, будьто безнастанною молитвою будьто добровільно прийнятим покаяннем, будьто терпеливим зношенням прикростий, які на него спадуть, будьто вкінці цілим життям, о скільки воно оживлене бажанням цієї експіації.

З тим саме наміром повстали численні стоваришення мужчин і жінок оживлених взнеслою службою, які поставили собі за ціль немов в день і ніч заступити Ангела, що потішав Ісуса на Оливнім Огороді; відси пішли набожні Апостольською Столицею затверджені й відпустами наділені брацтва, які прийняли на себе той сам обов'язок надолуження і сповнюють його через відповідні богослуження і вправи в чесноті; відси то наконець — не згадуючи про иньші річі — впроваджено в цілі надолуження ображених пошести Бога релігійні вправи й винагороджуючі богослуження, звані „*protestationes*“, що їх прийняли не лиш поодинокі вірні але також численні парохії дієцезії і міста.

Ось чому — Всечесні Браття — скоро акт посвяти, зроджений зі слабих початків відтак розповсюднися і врешті Нами затверджений набрав належного блиску, бажаємо, щоби звичай цієї експіації зглядно побожного надолуження,

давно вже в побожнім намірі впроваджений і розповсюднений, зістав Нашою Апостольською повагою тим кріпше освячений і був тим торжественнійше через увесь католицький світ обходжений. Длятого постановляємо й заряджуємо, щоби кожного року в празник Найсвятійшого Серця Ісусового, котрий при сій нагоді підносимо до степеня „*festum duplex*“ першої класи з октавою, по всіх цервах, як широко розтягається земля свіга, була торжественно відправлена до Найулюбленнішого Нашого Спасителя покайнна молитва або т. зв. перепросьба після взірця, що його долучуємо до сеї Енцикліки, в тім намірі, щоби ми оплакували всі наші гріхи й надолужили нарушеним правам Христа, Найвисшого Царя і Найулюбленнішого Господа.

По правді — Всечесні Браття — не можемо сумніватися, що з тої в побожнім намірі установлені і цілій Церкві поручені релігійної вправи вийде багато гарного хісна не лише для одиниць але також для Церкви, суспільности й родини, тому що сам Спаситель приобіцяв був Маргариті Марії »що всі ті, котрі такою почесністю оточують Його Серце, будуть обильно нагороджені небесними ласками“. Натомість грішники „дивлячись на Того, котрому прокололи бік“ (Йо. 19, 37) зворушені слезами й зітханнями цілої Церкви, боліючої над кривдою заподіяного Найвисшому Цареві „увійдуть в себе“ (Іс. 46, 8), щоби не затвердли в своїх гріхах і не оплакували за пізно й надармо Того (Апок. 7), котрого образили, коли Його побачать »приходячого в облаках небесних« (Мат. 26, 64). А праведні стануть ще більше праведними й освяченими (Пор. Апок. 22, 11) і з новим одушевленням в цілости посвящать себе на службу Свойому Цареві так з безчешеному й поборюваному, напоєному стільки й такими зневагами; передовсім загоріють вони бажанням ширити спасенне душ, коли будуть безнастанно розажати се питання Божественної жертви: „Який хосен має кров моя“ (Пс. 19, 10) і ту радість, що єї зазнає Найсв. Серце Ісуса »з причини одного каючогося грішника« (Лук. 15, 4). А в тім міститься наше горяче бажання і непоколебима надія, що Справедливий Бог, котрий для тисяток праведних у свойому милосерддю бувби пощадив Содому, тим більше пощадить весь людський рід, якщо всі вірні всіх країв й усіх імен спільно з Хрис-

том будуть Йому приносити покірні мольби й надолуженне. Цим нашим бажанням і починанням хай благословить Богородиця Діва, що дала нам Спасителя Ісуса, Його викормила, на хресті жертвувала, котра через свою чудесну злвку з Христом і завдяки особливій ласці стала також Обновителькою „Reparatrix“ і як така є почитана. Здаючись на Її заступництво у Христа, котрий будучи одним „Посередником між Богом і людьми“ (І Тим. 2, 5) хотів взяти Собі Свою Матір як Заступницю грішників, подательку ласк і Посередницю, уділюємо Вам, Всечесні Браття і Вашим овечкам з цілого серця Апостольського Благословення як завдаток небесних ласк на знак Нашої батьківської прихильности.

Дано в Римі у св. Петра дня 8. місяця мая 1928, осьмого року Нашого Понтифікату.

Пій П. П. XI.

Акт надолуження Найсвятійшому Серцю Ісусовому.

Найсолодший Ісусе, Ти котрому люди за безмежну любов в невдячний спосіб відплачуються так великим забуттем, обоятністю і погордою споглянь на нас, що клячучи перед Твоїм престолом, бажаємо особливійшим надолуженням винагородити цю грішну студінь і кривди, що з усіх сторін ранять Твє Наймилостивіше Серце.

Свідомі однак цього, що й ми самі колись належали до числа цих негідних тепер перейняті найглибшим жалем, благаємо Твого милосердя передовсім для нас самих, що готові добровільним надолуженням винагородити не лише за гріхи, яких ми самі допустилися, але також і за проступки других, що зійшовши з дороги спасення, будьто впрямі в негирстві не хочуть іти за Тобою, Пастирем і Провідником, будьто подоптавши обітниці зложені в св. хрещенню, скинули зі себе найсолодше ярмо Твого закона.

За всі ті пожалування гідні проступки бажаємо Тобі надолужити і постановляємо кожний з окрема направити, а іменно: нескромність і необичайність в життю і строях, що так много невинних душ тягнуть у загибіль, збезчещенне святочних днів, погані богохульства против Тебе й Твоїх Святих, зневаги Твого Намісника й священничого

стану, занедбаня і страшні святотатства, якими збезчещується навіть Пресв. Евхаристія, св. Тайна Божої любови, вкінці прилюдні проступки народів, що поборюють закони і науку Церкви Тобою установлені.

О коби ми могли власною кров'ю обмити ці всі злочини! Щоби однак по змозі направити нарушену Божу честь, жертвуємо Тобі це надолуження, яке Ти сам Отцю на хресті жертвував і яке щоденно на престолах відновляєш, в злуці із надолуженнями Пречистої Діви Марії, всіх Святих і побожних душ вірних і прирікаємо з глибини серця винагородити — о скільки лише при помочи Твоєї ласки зможемо — за давні гріхи, яких ми самі й другі допустилися, та за байдужність зглядом Твоєї великої любови сильною вірою, чистим життям, совершенним захованням євангельського закону, особливо заповіді любови, та що по наших силах не допустимо до нових зневаг і старатись будемо щоби якнайбільше душ пійшло за Тобою.

Найласкавший Ісусе, благаємо Тебе, зволь через заступництво Преблагословенної Діви Марії Обновительки прийняти це добровільне надолуження та поможи нам могутньою Твоєю ласкою витревати і остати вірними в Твоїй службі аж до смерті, щоби ми всі за єї поміччю дійшли до цієї вітчизни, де Ти з Отцем і св. Духом живеш і царствуєш Боже во віки віків, амінь.

Ч. 4343. — Поклик до священиків.

Тепер саме кінчитися час, в яким абітурієнти гімназійні рішають про вибір свого стану. З певністю неоден з них, а особливо ті, що задумують вибрати духовний стан, не залишать засягнути поради і у священика.

Дуже цінною є добра порада дана молодому чоловікові в сій важній хвилі, особливож коли ходить о священичий стан, бо від неї залежить і дочасне і вічне щастя і його і многих людей. Особливим обов'язком Душпастиря є подбати, щоби ніхто непокликаний і невідповідний не дістався до духовної семінарії, а з другої сторони тяжко грішивби, колиб під яким небудь позором здержував від духовного стану чесного і покликаного молодця.

Наш народ потребує многих і повних посвяти священиків, тому кожний Божим духом перенятий священик радо вишукує добрих і спосібних до духовного стану молодців, старанно опікується ними і тішиться, що може збільшити число добрих робітників в Христовім винограді, та як зіниці ока пильнує кандидатів духовного стану, що в його парохії перебувають, щоби не змарнувалось їх покликання.

Ч. 4308. — Конкурс на опорожнені парохії.

З речинцем до 31. жовтня 1928. виставляються на конкурс слідуєчі опорожнені парохії:

Деканат Комарнянський: 1) Горожанна мала.

„ Лупківський: 1) Манів.

„ Медицький: 1) Барич, 2) Стібно.

„ Риманівський: 1) Завадка.

„ Угнівський: 1) Махнів, 2) Тяглів.

Прошення внесені не по формі і не заосмотрені потрібними залучниками, а особливо без свідоцтва з конкурсового іспиту як і ті, котрі би вплинули по дни 3. жовтня 1928, будуть уважані яко безпредметові.

Примічається, що всі Всеч. оо. що одержать презенту на таку парохію, яка крім матерної церкви має ще одну або більше дочерних, є обовязані в кождім часі, на жадання перемиського Еписк. Ординаріату згодитися на евенуальне відлучення дочерних церков разом з ґрунтами.

При тім Еписк. Ординаріат повідомляє всіх Отців, наміряючих внести подання о прийяття в спис на висше згадані парохії, що дотації їх будуть нормовані по гадці Конкордату.

Х Р О Н І К А.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 4141. о. Каламунецький Петро — Жерниця.

Ч. 4223. о. Боберський Юліян — Яблониця польська.

Ч. 4247. о. Первенець Ілія — Тернава гірна.

Завідательства одержали:

Ч. 4141. о. Ступак Дмитро — Святкова.

Сотрудництва одержали:

Ч. 4064. о. Бортник Тома — Тартаків.

Ч. 4058. о. Чепіль Йосиф Ч. С. В. В. — Острів.

З гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль, дня 30. серпня 1928.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Епп.